Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα: «Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών»

COM(2005) 87 τελικό — 2005/0020 COD

(2006/C 88/14)

Στις 4 Απριλίου 2005, και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση» στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 23 Ιανουαρίου 2006, με εισηγητή τον κ. J. PEGADO LIZ.

Κατά την 424η σύνοδο ολομέλειάς της, της 14ης και 15ης Φεβρουαρίου 2006 (συνεδρίαση της 14ης Φεβρουαρίου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα, την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. **Περίληψη, συμπεράσματα και συστάσεις**

1.1 Με την Πρόταση Κανονισμού για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών ([1]), η Επιτροπή δίδει συνέχεια σε μια σειρά πρωτοβουλιών με στόχο τη βαθμιαία υλοποίηση και ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, καταργώντας φραγμούς και προωθώντας τη διευκόλυνση των διαδικασιών πολιτικής δικονομίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έτσι όπως όριζε, ειδικότερα, στο Σχέδιο Δράσης της, που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στις 3 Δεκεμβρίου 1998 ([2]).

1.2 Η ΕΟΚΕ, δίδοντας συνέχεια στις θέσεις που έχει λάβει στο παρελθόν σχετικά με όλες τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής και του Συμβουλίου με στόχο την ενίσχυση της ύπαρξης ενός πραγματικού ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου, χαιρετίζει και υποστηρίζει την υπό εξέταση πρόταση και τονίζει το γεγονός ότι η προτεινόμενη νομική βάση είναι κατάλληλη προκειμένου να οριστούν ως πεδίο εφαρμογής του κανονισμού όχι μόνον οι διασυνοριακές διαφορές, αλλά επίσης, προαιρετικά, και οι εθνικές διαφορές, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η επιθυμητή ισότητα δικαιωμάτων των μερών σε διαδικασίες δίκαιες, ταχείες και ευπρόσιτες για την επίλυση διαφορών σε όλα τα κράτη μέλη.

1.3 Η ΕΟΚΕ συγχαίρει την Επιτροπή για την τεχνική και νομική ορθότητα της πρότασης, που καθίσταται σαφής στις παρατηρήσεις της ανά άρθρο ([3]), για την ισορροπία που επιτυγχάνει μεταξύ των διαφόρων συμφερόντων και για την υποστήριξη της πρότασης μέσω μιας μελέτης επίδρασης καλά δομημένης, κατάλληλα ανεπτυγμένης και παρουσιασμένης με σαφήνεια ([4]).

1.4 Οι γενικές και ειδικές παρατηρήσεις που διατυπώνει η ΕΟΚΕ έχουν ως μόνο στόχο να αναδείξουν την πρόταση και να τελειοποιήσουν ορισμένες από τις διατάξεις της, ώστε η διαδικασία που θα καθιερωθεί να αποβεί αποτελεσματικός μηχανισμός για την επίτευξη των στόχων που επιδιώκει, με τις καλύτερες εγγυήσεις τήρησης των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων μερών.

1.5 Η ΕΟΚΕ παροτρύνει, λοιπόν, την Επιτροπή να υιοθετήσει τις συστάσεις που διατυπώνει η ΕΟΚΕ στις παρατηρήσεις της και καλεί τα κράτη μέλη να εγκρίνουν την πρόταση της Επιτροπής με το πεδίο και την φύση που αυτή προτείνει.

2. **Εισαγωγή. Αντικείμενο της πρότασης**

2.1 Η παρούσα πρόταση πληροί έναν από τους κεντρικούς στόχους του Πράσινου Βιβλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2002 ([5]), ενώ ο άλλος παράλληλος στόχος, η θέσπιση διαδικασίας έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, αποτέλεσε αντικείμενο πρότασης Κανονισμού που υπέβαλε η Επιτροπή εδώ και ένα χρόνο ([6]), και για την οποία η ΕΟΚΕ έχει ήδη εκδώσει τη γνωμοδότησή της ([7]).

2.2 Όσον αφορά, τώρα, τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας για τις αγωγές για μικροδιαφορές, η Επιτροπή, έχοντας λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις και συστάσεις που διατύπωσαν για το προαναφερόμενο Πράσινο Βιβλίο είτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είτε η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, παρουσιάζει σχέδιο κανονισμού με στόχο τη θέσπιση ενιαίας διαδικασίας, προαιρετικού χαρακτήρα, για ολόκληρο το χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τις δικαστικές αγωγές που αφορούν μικροδιαφορές, είτε για διασυνοριακές διαφορές, είτε για εσωτερικές διαφορές στα διάφορα κράτη μέλη.

2.3 Η αιτιολόγηση της Επιτροπής για την πρωτοβουλία αυτή στηρίζεται στις διαφορές καθεστώτος στο δικονομικό αστικό δίκαιο των κρατών μελών, καθώς και στο υψηλό κόστος και τις υπερβολικές καθυστερήσεις της εκδίκασης αγωγών για μικροδιαφορές, ιδιαίτερα σε διασυνοριακές υποθέσεις, που είναι πραγματικά δυσανάλογα σε σύγκριση με το ποσόν το οποίο αφορούν.

2.4 Η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να διευρύνει την εφαρμογή της προτεινόμενης διαδικασίας και στις εσωτερικές διαφορές, για λόγους ισότητας μεταξύ των υποκειμένων δικαίου και μη στρέβλωσης του ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων, ακολουθώντας ως προς τον προσανατολισμό αυτόν τη γνωμοδότηση που εξέδωσε η ΕΟΚΕ σχετικά με το Πράσινο Βιβλίο, εξασφαλίζοντας όμως τη συμβατότητα με τις αρχές της αναλογικότητας και της επικουρικότητας.

2.5 Ο εναλλακτικός χαρακτήρας της προτεινόμενης διαδικασίας δηλώνεται σαφώς στο κείμενο, ακολουθώντας, και εδώ, την άποψη που εξέφρασε η ΕΟΚΕ, και ορίζοντας ότι ο πιστωτής μπορεί πάντοτε να επιλέξει άλλη υφιστάμενη διαδικασία σε επίπεδο κρατών μελών.

([1]) COM(2005) 87 τελικό, της 15/03/2005.
([2]) ΕΕ C 19, της 23/01/1999.
([3]) Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα SEC(2005) 352 της 15ης Μαρτίου 2005.
([4]) Παρουσιάζεται στο Παράρτημα SEC(2005) 351 της 15ης Μαρτίου 2005.
([5]) COM(2002) 746 τελικό, της 20/12/2002, για το οποίο η ΕΟΚΕ εξέδωσε γνωμοδότηση, με εισηγητή τον Frank von FÜRSTENWERTH (ΕΕ C 220, 16/09/2003).
([6]) COM(2004) 173 τελικό, 19/03/2005.
([7]) ΕΕ C 221, 08/09/2005.

2.6 Κατά τη διατύπωση των εξεταζόμενων διαδικαστικών μηχανισμών, οι θεμελιώδεις αρχές βάσει των οποίων προσανατολίστηκε η Επιτροπή ήταν οι εξής:

α) μέγιστη διαδικαστική απλούστευση, με χρήση πρότυπων εντύπων·

β) μεγάλη ταχύτητα, μέσω της θέσπισης σύντομων προθεσμιών·

γ) διαδικασία κατ' αρχήν γραπτή, χωρίς προφορική ακρόαση, η οποία, εάν το δικαστήριο την κρίνει αναγκαία, θα μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω ηχητικής διάσκεψης, εικονοδιάσκεψης ή με ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων·

δ) επαρκείς εγγυήσεις για την εκατέρωθεν ακρόαση και την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων·

ε) ευρεία διακριτική ευχέρεια του δικαστή κατά την εκτίμηση και τη διεξαγωγή των αποδείξεων·

στ) εκτελεστότητα της απόφασης, με την επιφύλαξη προσφυγής, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, και εγγύηση αναγνώρισης και εκτέλεσης σε οποιοδήποτε κράτος μέλος χωρίς την ανάγκη εκτελεστού τύπου και χωρίς δυνατότητα αμφισβήτησης της αναγνώρισής της·

ζ) μη υποχρέωση σύμπραξης δικηγόρου.

3. **Ιστορικό και παράλληλες πρωτοβουλίες**

3.1 Εδώ και πολύ καιρό η μέριμνα για την εναρμόνιση και την απλούστευση των κανόνων της πολιτικής δικονομίας, ως μέσον για την εξασφάλιση της ταχείας και αποτελεσματικής εφαρμογής της δικαιοσύνης, ήταν προφανής σε διάφορα έγγραφα των κοινοτικών οργάνων, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ([8]) έως την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ([9]).

3.2 Και η Επιτροπή επίσης, μεταφέροντας τις ανησυχίες αυτές, τις οποίες γενικά διατύπωναν οι οικονομικοί και επαγγελματικοί φορείς και οι καταναλωτές, διεξήγαγε εδώ και πολύ καιρό έναν προβληματισμό σχετικά με τις καλύτερες μεθόδους που θα έπρεπε να ακολουθηθούν. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες εν προκειμένω είναι οι πρόοδοι που έχουν σημειωθεί στον πρωτοπόρο τομέα του δικαίου της κατανάλωσης ([10]).

3.3 Το έγγραφο, όμως, με το οποίο το ζήτημα αναλύθηκε διεξοδικά με όρους πιθανής νομοθετικής πρωτοβουλίας, είναι σαφώς το «Πράσινο Βιβλίο για διαδικασία έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και μέτρα απλούστευσης και επιτάχυνσης της εκδίκασης των μικροδιαφορών», δεδομένου ότι εκεί ορίζονται πλέον κατά τρόπο άρτιο τα βασικά ζητήματα που θα πρέπει να διασαφηνίζονται σε ενδεχόμενη μελλοντική νομοθεσία για το θέμα αυτό ([11]).

3.4 Η πρωτοβουλία αυτή, ωστόσο, εγγράφεται σε σύνολο μέτρων εξαιρετικής σημασίας που ελήφθησαν σταδιακά στο επίπεδο της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις, κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών ([12]).

([8]) Βλ. Ψηφίσματα του ΕΚ A2-152/86 της 13/03/1987, A3-0212/94 της 22/04/1994 και A-0355/96 της 14/11/1996.

([9]) Γνωμοδοτήσεις σχετικά με το Πράσινο Βιβλίο για την Πρόσβαση των Καταναλωτών στη Δικαιοσύνη, εισηγητής ο κ. ATAÍDE FERREIRA (ΕΕ C 295 της 22/10/1994) και με θέμα: Η Ενιαία Αγορά και η Προστασία των Καταναλωτών: Δυνατότητες και εμπόδια στη Μεγάλη Αγορά, εισηγητής ο κ. F. CEBALLO HERRERO (ΕΕ C 39 της 12/02/1996).

([10]) Πρβλ. σχετικά τα εξής έγγραφα:
— Μνημόνιο της Επιτροπής για την «Πρόσβαση των Καταναλωτών στη Δικαιοσύνη» και «Συμπληρωματική Ανακοίνωση», αντίστοιχα της 12/12/1984 [COM(84) 692] και της 07/05/1987 [COM(87) 210];
— Ανακοίνωση της Επιτροπής «Νέα ώθηση για την πολιτική των καταναλωτών» [COM(85) 314 τελικό, της 23/07/1985, ΕΕ C 160 της 01/07/1985]
— Σχέδιο Δράσης της Επιτροπής της 14ης Φεβρουαρίου 1996 [COM(96) 13 τελικό]
— Ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς αύξηση της αποτελεσματικότητας στην έκδοση και την εκτέλεση των αποφάσεων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης» [COM(97) 609 τελικό, της 22/12/1997, ΕΕ C 33 της 31/01/1998]
— Πράσινο Βιβλίο – Προσφυγή των καταναλωτών στη δικαιοσύνη και ρύθμιση των διαφορών κατανάλωσης στην ενιαία αγορά [COM(93) 576 τελικό]
— Πράσινη Βίβλος για τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των διαφορών αστικού και εμπορικού δικαίου [COM(2002) 196 τελικό, της 19/4/2002]

([11]) Ορίζονται σε δέκα, και είναι τα εξής: το ελάχιστο ποσόν των διαφορών, το είδος των διαφορών, η προαιρετική ή υποχρεωτική φύση της διαδικασίας, η χρήση εντύπων, η εκπροσώπηση των μερών και η συνδρομή προς αυτά, η εναλλακτική επίλυση των διαφορών, η διεξαγωγή των αποδείξεων, το περιεχόμενο της απόφασης και οι προθεσμίες, οι δαπάνες, και η άσκηση εφέσεως.

([12]) Μεταξύ αυτών επισημαίνουμε τα εξής:
— Σύσταση της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 1995 σχετικά με τις προθεσμίες πληρωμής στις εμπορικές συναλλαγές και σχετική με αυτήν Ανακοίνωση της Επιτροπής, αντίστοιχα στις ΕΕ L 127 της 10/06/1995 και ΕΕ C 144 της 10/06/1995.
— Οδηγία 98/27/ΕΚ της 19/05/1998, περί των αγωγών παραλείψεως (ΕΕ L 166/51 της 11/06/1998).
— Οδηγία 2000/35/ΕΚ της 29ης Ιουνίου 2000, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, ΕΕ L 200, της 08/08/2000.
— Κανονισμός ΕΚ αριθ. 44/2001 της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (Βρυξέλλες I), ΕΕ L 12 της 16/01/2001. Γνωμοδότηση κ. H. MALOSSE στην ΕΕ C 117 της 26/04/2000.
— Κανονισμός ΕΚ αριθ. 805/2004, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις, ΕΕ L 143 της 30/04/2004. Γνωμοδότηση κ. G. RAVOET στην ΕΕ C 85 της 08/04/2003.
— Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1206/2001, της 28ης Μαΐου 2001, για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, ΕΕ L 174 της 27/06/2001. Γνωμοδότηση κ. B. HERNÁNDEZ BATALLER στην ΕΕ C 139 της 11/05/2001.
— Σχέδιο προγράμματος μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων (ΕΕ C 12 της 15/01/2001).
— Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1346/2000, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, ΕΕ L 160 της 30/06/2000. Γνωμοδότηση κ. G. RAVOET στην ΕΕ C 75 της 15/03/2000.
— Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1347/2000, της 29ης Μαΐου 2000, περί της διεθνούς δικαιοδοσίας, αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας έναντι των κοινών τέκνων των συζύγων, αυτόθι. Γνωμοδότηση κ. BRAGHIN στην ΕΕ C 368 της 20/12/1999.
— Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1348/2000, της 29ης Μαΐου 2000, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, αυτόθι. Γνωμοδότηση κ. B. HERNÁNDEZ BATALLER στην ΕΕ C 368 της 20/12/1999.
— Απόφαση του Συμβουλίου της 28ης Μαΐου 2001 σχετικά με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ΕΕ L 174 της 27/06/2001. Γνωμοδότηση κ. D. RETUREAU στην ΕΕ C 139 της 11/05/2001.
— Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο για τις πληρωμές στην εσωτερική αγορά [COM(2003) 718 τελικό της 2/12/2003]. Γνωμοδότηση κ. G. RAVOET στην ΕΕ C 302 της 7/12/2004.

3.5 Αξίζει, ιδίως, να επισημανθούν ο Κανονισμός ΕΚ/805/2004 της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις ([13]), καθώς και η προαναφερθείσα πρόταση της Επιτροπής για τη διαδικασία έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής. Εξάλλου, τα κείμενα αυτά δεν μπορούν να μην συνεκτιμηθούν κατά την αξιολόγηση της υπό εξέταση Πρότασης της Επιτροπής, στο μέτρο που, και τα δύο, αποτελούν διαφορετικές όψεις μίας και της αυτής πραγματικότητας: της ανάγκης απλούστευσης και αύξησης της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής της αστικής δικαιοσύνης σε έναν ενιαίο δικαστικό χώρο.

4. **Νομικό μέσον και νομική βάση**

4.1 Όπως και για τις περισσότερες από τις πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί στον τομέα αυτόν, η Επιτροπή αποφάσισε να προτείνει τη χρήση κανονισμού και στήριξε την πρότασή της στα άρθρα 61, εδάφιο γ), και 65 της Συνθήκης.

4.2 Η ΕΟΚΕ, υποστηρίζει πλήρως την πρόταση της Επιτροπής. Στις γνωμοδοτήσεις της για το Πράσινο Βιβλίο και για τη διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής, η ΕΟΚΕ είχε ήδη εκφραστεί, επίσης, ανοιχτά και ευθέως υπέρ της υιοθέτησης κανονισμού.

4.3 Όσον αφορά τη νομική βάση, και αυτή είναι, κατά την άποψή της, πλήρως ορθή, καθώς αντιστοιχεί σε μια ερμηνεία όχι καθαρά τυπολατρική των προαναφερόμενων νομικών κανόνων, τη μόνη που συνάδει με το στόχο της δημιουργίας ενός ενιαίου δικαστικού χώρου στην ΕΕ· αξίζει να επικροτηθεί ιδιαίτερα η Επιτροπή για τον σταθερό, τεχνικά άψογο και νομικά ορθό τρόπο κατά τον οποίο θεμελιώνει την ανάγκη της δράσης σε κοινοτικό επίπεδο, με σεβασμό των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

4.4 Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει, επίσης, στην παρούσα περίπτωση, την άποψή της ότι μια πρωτοβουλία της μορφής αυτής και με αυτό το πεδίο, με όλη την επένδυση που προϋποθέτει, δικαιολογείται μόνον εάν είναι επίσης εφαρμοστέα και στις εσωτερικές διαφορές στο εκάστοτε κράτος μέλος, παρότι με προαιρετικό χαρακτήρα, εκτιμώντας ότι ο ενδεχόμενος περιορισμός της στις διασυνοριακές διαφορές θα κινδύνευε να θέσει υπό αμφισβήτηση την καταλληλότητά της, αν όχι ακόμη και την αναγκαιότητά της ([14]).

5. **Γενικές παρατηρήσεις**

5.1 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την υποβολή της υπό εξέταση πρότασης κανονισμού, η οποία υιοθετεί τις περισσότερες από τις παρατηρήσεις που η ΕΟΚΕ είχε διατυπώσει κατά την παρουσίαση του Πράσινου Βιβλίου για «διαδικασία έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και μέτρα απλούστευσης και επιτάχυνσης της εκδίκασης των μικροδιαφορών», COM(2002) 746 τελικό.

5.2 Η ΕΟΚΕ, στη γνωμοδότησή της για το Πράσινο Βιβλίο, δηλώνει, ειδικότερα: «Αυτό που έχει ιδιαίτερη σημασία με τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας για την εκδίκαση μικροδιαφορών είναι να θεσπιστούν τα κατάλληλα μέτρα για την επίσπευση της ρύθμισης των διαφορών, χωρίς να θίγονται ταυτόχρονα οι εγγυήσεις που προσφέρει στους διαδίκους το κράτος δικαίου».

5.3 Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, η παρούσα πρόταση κανονισμού, παρότι χρειάζεται κάποιες μικρές βελτιώσεις, αντιμετωπίζει κατά ισορροπημένο τρόπο τις ανάγκες αυτές: ταχύτητα κατά την επίλυση των διαφορών, ευπρόσιτος χαρακτήρας από άποψη κόστους και εξασφάλιση των δικαιωμάτων των μερών.

5.4 Ωστόσο, προκειμένου το νέο καθεστώς να μπορεί να πληροί πλήρως το ρόλο του για την δίκαιη, ταχεία και λιγότερο δαπανηρή επίλυση των μικροδιαφορών, έχει καθοριστική σημασία το εξής, και η ΕΟΚΕ επισύρει ιδιαίτερα την προσοχή στο σημείο αυτό: το καθεστώς αυτό θα πρέπει να γίνει γνωστό στους πολίτες και όχι μόνο στους επαγγελματίες του χώρου του δικαίου, μέσω μιας συστηματικής ενημέρωσης, που να τονίζει τα πλεονεκτήματα της χρήσης του, αλλά και τους περιορισμούς που παρουσιάζει σε σύγκριση με τα παραδοσιακά τακτικά συστήματα (κόστος, υποβολή αποδείξεων, καθεστώς των ενδίκων μέσων, συνδρομή από δικηγόρο, εκπροσώπηση από τρίτους, προθεσμίες κ.λπ.).

5.5 Επιπλέον, μία από τις καθοριστικές πτυχές για την επιτυχία της καθιέρωσης του προτεινόμενου μέσου στις διασυνοριακές διαφορές θα είναι η αποτελεσματική επίλυση του ζητήματος της γλωσσικής ποικιλίας και της ακριβούς κατανόησης των όρων της διαδικασίας εκ μέρους των εμπλεκόμενων ενδιαφερομένων - δικαστήρια, επαγγελματίες, διάδικοι- και, επομένως, θα πρέπει να καταβληθούν ουσιαστικές προσπάθειες στο επίπεδο αυτό, όσον αφορά την εύκολη κατανόηση των χρησιμοποιούμενων εντύπων.

5.6 Η ΕΟΚΕ, σε συνέχεια των θέσεων που έχει επανειλημμένως λάβει σχετικά με το ζήτημα, επαναλαμβάνει το ενδιαφέρον της για την εξέλιξη και την παράλληλη εμβάθυνση των εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης των διαφορών (Alternative Dispute Resolution — ADR), οι οποίοι θα πρέπει να καθιερωθούν σε κοινοτικό επίπεδο, με σαφώς καθορισμένες και αυστηρές αρχές και κανόνες, και κατά τρόπο εναρμονισμένο. Φρονεί, λοιπόν, ότι στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης θα μπορούσε να γίνεται κάποια αναφορά στις διαδικασίες αυτές.

6. **Ειδικές παρατηρήσεις**

6.1 *Άρθρο 2 — Πεδίο εφαρμογής*

6.1.1 Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, το ανώτατο προβλεπόμενο όριο των 2.000 ευρώ είναι καταφανώς ανεπαρκές για να περιλάβει ουσιαστικό αριθμό περιπτώσεων, εάν ληφθεί υπόψη η σημερινή αξία αγαθών και υπηρεσιών. Επιπλέον, δεδομένου ότι προβλέπεται η άσκηση ενδίκων μέσων (άρθρα 13, 15 και 16), η ΕΟΚΕ φρονεί ότι το ποσόν αυτό θα έπρεπε να είναι τουλάχιστον 5.000 ευρώ. Από καθαρά οικονομική άποψη, και λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις τιμών που περιλαμβάνονται στο «Extended Impact Assessment», η αύξηση του ανώτατου ορίου θα μπορούσε να συμβάλει σε μείωση του κόστους μεγαλύτερη από την αναλογική.

6.1.2 Δεν γίνεται κατανοητό τι εννοεί ο νομοθέτης όταν αναφέρει ότι ο κανονισμός δεν εφαρμόζεται, «ιδίως», σε φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις. Δεδομένου ότι πρόκειται για αρνητικό περιορισμό του πεδίου εφαρμογής, αυτός, σύμφωνα με τη νομοθετική πρακτική, δεν πρέπει να γίνεται με παράθεση παραδειγμάτων, αλλά κατά τρόπο περιοριστικό. Η εξαίρεση αυτή, λοιπόν, θα έπρεπε να διαγραφεί από το τέλος της παραγράφου 1 και να περιληφθεί στα εδάφια της παραγράφου 2.

([13]) COM(2002) 159 τελικό, ΕΕ C 203 της 27/08/2002. Γνωμοδότηση κ. G. RAVOET στην ΕΕ C 85 της 8/04/2003.

([14]) Δεδομένου ότι, όπως απορρέει σαφώς από τη μελέτη επίδρασης, ο αριθμός των περιπτώσεων μικροδιαφορών καθαρά διασυνοριακού χαρακτήρα θα είναι πάντοτε σχετικά περιορισμένος, ακόμη και σε ένα προβλέψιμο μέλλον.

6.1.3 Επίσης, δεν γίνεται κατανοητή η συμπερίληψη της διαιτησίας, στο εδάφιο ε) της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού. Πράγματι, η διαιτησία δεν έχει καμία σχέση με τα υπόλοιπα θέματα που απαριθμούνται στα διάφορα εδάφια, ενώ συνιστά εναλλακτική μέθοδο επίλυσης των διαφορών, η οποία, από την ίδια της τη φύση, εξαιρείται προφανώς, χωρίς να χρειάζεται ειδική αναφορά. Η ΕΟΚΕ προτείνει να διαγραφεί το εδάφιο αυτό.

6.1.4 Η ΕΟΚΕ σημειώνει με λύπη τη θέση της Δανίας -για γνωστούς λόγους γενικής φύσεως σχετικά με τα ζητήματα του είδους αυτού ([15])- να εξαιρείται πλήρως από την εφαρμογή του κανονισμού. Εντούτοις, εκφράζει την ελπίδα ότι, στο μέλλον, θα ξεπεραστούν οι εξαναγκασμοί που δυσχεραίνουν την πλήρη υλοποίηση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ([16]) και χαιρετίζει την ένδειξη ότι το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία εξετάζουν το ενδεχόμενο να προσχωρήσουν στην πρωτοβουλία αυτή, όπως έχει συμβεί και με άλλες ανάλογες πρωτοβουλίες.

6.2 *Άρθρο 3 — Κίνηση της διαδικασίας*

6.2.1 Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι το ζήτημα της παραγραφής και της διακοπής της πρέπει να αφεθεί στη νομοθεσία των κρατών μελών. Διαφορετικά, ο κανόνας της παραγράφου 4 θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διάφορες δυνατές μορφές υποβολής της αγωγής, και να προβλέπει ότι η περίοδος παραγραφής διακόπτεται κατά την ημερομηνία αποστολής του εντύπου της αίτησης, η οποία πρέπει να αποδεικνύεται δεόντως. Η κατάσταση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία σε περίπτωση διασυνοριακών διαφορών, όπου η καθυστέρηση του ταχυδρομείου μπορεί να είναι σημαντική ([17]).

6.2.2 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την Επιτροπή για την πρόβλεψη που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 6 του άρθρου αυτού, όπου δίδεται η δυνατότητα στον ενάγοντα να διορθώσει ή να συμπληρώσει το έντυπο. Πράγματι, η ΕΟΚΕ είχε ήδη διατυπώσει ανάλογη πρόταση όταν εξέτασε την πρόταση κανονισμού για τη διαδικασία έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, συνεπώς εκφράζει τη μεγάλη της ικανοποίηση που περιλαμβάνεται, στον κανονισμό ετούτο, η δυνατότητα αυτή. Εντούτοις, φρονεί ότι ο κανόνας θα πρέπει να προβλέπει μια εύλογα σύντομη προθεσμία για την πραγματοποίηση της διόρθωσης.

6.2.3 Η ΕΟΚΕ, εντούτοις, δηλώνει την ανησυχία της σχετικά με τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 3. Ποιος είναι, στην πραγματικότητα, εκείνος που θα παράσχει την «πρακτική συνδρομή»; Τα πρόσωπα αυτά έχουν την κατάλληλη προς τούτο κατάρτιση; Χωρίς να περιορίζεται η αρμοδιότητα αυτή στους δικηγόρους και τους νόμιμους αντιπροσώπους, η ΕΟΚΕ επισύρει την προσοχή στο γεγονός ότι οι προαναφερόμενες «πρακτικές πτυχές» ενδέχεται να περιλαμβάνουν ζητήματα που απαιτούν κατάλληλη νομική κατάρτιση, πέρα από την διάθεση για την άσκησή της χωρίς αμοιβή, κάτι που δύσκολα μπορεί να βρεθεί στα δικαστήρια πολλών κρατών μελών και που μπορεί εύκολα να θεωρηθεί ως «μη επιτρεπόμενη εισαγγελία», σύμφωνα με τους ισχύοντες δεοντολογικούς κώδικες των επαγγελματιών νομικών.

6.3 *Άρθρο 4 — Περαιτέρω διεξαγωγή της διαδικασίας*

6.3.1 Παρότι κατανοεί τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η επιλογή, κατ' αρχήν, υπέρ της γραπτής φύσης της διαδικασίας, η ΕΟΚΕ εφιστά την προσοχή στα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η ύπαρξη προφορικών ακροάσεων, μεταξύ άλλων για τη διευκόλυνση των προσπαθειών συμβιβασμού, αλλά και για να επισύρεται η προσοχή στις θεμελιώδεις αρχές του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του άρθρου 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6.3.2 Στις παραγράφους 5 και 6, η πρόταση αποδέχεται την άσκηση ανταγωγής, ακόμη κι εάν το επίδικο αντικείμενο δεν είναι το ίδιο.

6.3.2.1 Η ΕΟΚΕ έχει σοβαρές επιφυλάξεις ως προς το να γίνεται δεκτή, σε μια διαδικασία με τη φύση της παρούσας, που επιζητείται να είναι ταχεία και χωρίς πολλές διατυπώσεις, η άσκηση οιασδήποτε ανταγωγής, χωρίς αυτό να μετατρέπει αυτόματα τη διαδικασία σε συνήθη διαδικασία.

6.3.2.2 Εάν, όμως, η προέλευση της ανταγωγής δεν είναι η έννομη σχέση από την οποία απορρέει η αγωγή, τότε, η ΕΟΚΕ φρονεί ότι δεν πρέπει ποτέ να είναι παραδεκτή η ανταγωγή.

6.3.2.3 Οπωσδήποτε, η ΕΟΚΕ κρίνει ότι μία ανταγωγή, στην περίπτωση που είναι παραδεκτή, δεν μπορεί να αφορά αξία ανώτερη από το ανώτατο όριο που έχει οριστεί για τη διαδικασία αυτή, διαφορετικά θα παραποιούνται οι στόχοι της διαδικασίας.

6.3.3 Τέλος, στο τέλος της παραγράφου 7, για την περίπτωση όπου ένα έγγραφο υποβληθεί σε γλώσσα που δεν προβλέπεται από τον Κανονισμό αριθ. 1348/2000, προβλέπεται ότι το δικαστήριο «συμβουλεύει» τον διάδικο να υποβάλει μετάφραση. Εάν, όμως, δεν το πράξει, ποιες είναι οι συνέπειες για την αγωγή και για τη διαδικασία; Πρόκειται για ζήτημα που είναι σημαντικό να διασαφηνιστεί, δεδομένου ότι, εφόσον πρόκειται για κανονισμό, δεν μπορούμε να ελπίζουμε ότι τα κενά θα καλυφθούν από τα κράτη μέλη, εκτός από τα όσα προβλέπονται από την εφαρμογή της γενικής αρχής του άρθρου 17.

6.4 *Άρθρο 5 — Τελικά στάδια της διαδικασίας*

6.4.1 Στο εδάφιο γ) της παραγράφου 1, αναφέρεται ότι το δικαστήριο «καλεί τους διαδίκους», ενώ, γνωρίζοντας τη διάκριση μεταξύ των εννοιών της κλήσης και της κλήτευσης, στην περίπτωση αυτή, στην κυριολεξία, δεν πρόκειται για κλήση, αλλά για κλήτευση. Για το λόγο αυτό, η ΕΟΚΕ προτείνει να τροποποιήσει η Επιτροπή το εδάφιο αυτό αντικαθιστώντας τη λέξη «καλεί» από τη λέξη «κλητεύει».

6.4.2 Θα πρέπει να θεσπιστεί μέγιστη προθεσμία για τον ορισμό της ακρόασης.

6.5 *Άρθρο 6 — Ακρόαση*

6.5.1 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την υιοθέτηση κανόνων που προβλέπουν την προσφυγή στις νέες τεχνολογίες για την πραγματοποίηση της ακρόασης, όταν αυτή θεωρείται σκόπιμη.

([15]) Σύμφωνα με το 1ο άρθρο του Πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη Συνθήκη του Άμστερνταμ, η Δανία δεν συμμετέχει στην υιοθέτηση εκ μέρους του Συμβουλίου των μέτρων που προτείνονται κατ' εφαρμογή του τίτλου IV της Συνθήκης σχετικά με νομικά και εσωτερικά θέματα.

([16]) Όπως συνέβη ήδη για την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (Απόφαση του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, *in* ΕΕ L 299 της 16.11.05).

([17]) Όπως συμβαίνει ήδη στην Πρόταση της Επιτροπής για τροποποίηση του Κανονισμού περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως δικαστικών πράξεων.

6.5.2 Εντούτοις, η ΕΟΚΕ επισύρει την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι, εάν δεν έχει προσδιοριστεί το ακριβές πεδίο εφαρμογής της καθεμιάς από τις νέες αυτές τεχνολογίες, η χρήση τους σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ενδέχεται να θίγει θεμελιώδεις εγγυήσεις υπεράσπισης και διαδικαστικές αρχές, όπως είναι η ασφάλεια, η προβλεψιμότητα, η εκατέρωθεν ακρόαση και η αμεσότητα της απόδειξης. Ας σκεφτούμε, για παράδειγμα, τη χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την ανάκριση ενός μάρτυρα ή για τη λήψη της κατάθεσης ενός εμπειρογνώμονα.

6.5.3 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει την ανάγκη εξασφάλισης της γνησιότητας των δηλώσεων, λόγου χάρη μέσω ηλεκτρονικών υπογραφών. Θα πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα ώστε τα τοπικά δικαστήρια να διαθέτουν την κατάλληλη τεχνική υποδομή για να μπορούν να στέλνουν σε άλλα δικαστήρια, ακόμη και στο εξωτερικό, μια νομικά έγκυρη δήλωση (αποστολή μέσω ασφαλούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διεξαγωγή αποδείξεων μέσω ηχητικής διάσκεψης, εικονοδιάσκεψης ή με ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων).

6.5.4 Συνεπώς, η ΕΟΚΕ προτρέπει την Επιτροπή να τροποποιήσει τη διατύπωση της παραγράφου 1 του άρθρου 6, προκειμένου να οριοθετήσει σαφώς το πεδίο εφαρμογής της, αναφέροντας, ειδικότερα, ποιες είναι οι ενέργειες ή οι περιπτώσεις στις οποίες μπορούν να χρησιμοποιούνται τα οπτικοακουστικά μέσα ή το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

6.5.5 Από την άλλη πλευρά, από τη στιγμή που και οι δύο διάδικοι δέχονται ότι τα διαθέσιμα τεχνικά μέσα είναι αξιόπιστα, δεν είναι κατανοητή η δυνατότητα που δίδεται στους διαδίκους να αρνηθούν τη χρήση τους. Ως εκ τούτου, προτείνεται μια νέα διατύπωση του όρου αυτού που να περιορίζει τη δυνατότητα άρνησης των μερών στις περιπτώσεις όπου τα διαθέσιμα τεχνικά μέσα δεν παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις αξιοπιστίας και ίσης μεταχείρισης των μερών.

6.6 *Άρθρο 7 — Διεξαγωγή αποδείξεων*

6.6.1 Η ΕΟΚΕ δηλώνει τις ανησυχίες της σχετικά με τη δυνατότητα διεξαγωγής αποδείξεων μέσω τηλεφώνου. Ο μόνος τρόπος να διασφαλιστεί η αξιοπιστία της κατάθεσης που λαμβάνεται από τηλεφώνου είναι μέσω της μαγνητοφώνησης και, κατόπιν, της απομαγνητοφώνησής της. Επομένως, η ΕΟΚΕ προτρέπει την Επιτροπή να αποσύρει το τηλέφωνο ως έγκυρο μέσον για τη διεξαγωγή αποδείξεων, εάν δεν είναι δυνατή η διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω.

6.6.2 Η ΕΟΚΕ συνιστά να διαγραφεί η φράση «σε εξαιρετικές περιπτώσεις», στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, επειδή πρόκειται για υποκειμενική έννοια, και να επαφίεται, σε κάθε περίπτωση, στην κρίση του δικαστή η απόφαση της προσφυγής σε πραγματογνώμονες.

6.7 *Άρθρο 8 — Εκπροσώπηση των διαδίκων*

6.7.1 Εφόσον η παρούσα πρόταση κανονισμού προβλέπει ότι οι διάδικοι μπορούν να εκπροσωπούνται από άλλα πρόσωπα (και όχι αναγκαστικά δικηγόρους), η ΕΟΚΕ φρονεί ότι θα έπρεπε να προβλέπεται ρητά η δυνατότητα των οργανώσεων καταναλωτών να εκπροσωπούν τους καταναλωτές, όταν πρόκειται για καταναλωτικές διαφορές, και των επαγγελματικών οργανώσεων να εκπροσωπούν τα μέλη τους. Πρόκειται για μεμονωμένη εκπροσώπηση, η οποία συνηθίζεται, για παράδειγμα, στις εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης των διαφορών, που όμως δεν προβλέπεται συνήθως από το δικονομικό δίκαιο των κρατών μελών.

6.8 *Άρθρο 9 — Καθήκοντα του δικαστηρίου*

6.8.1 Αντίθετα απ' ό,τι θα μπορούσε κανείς να συναγάγει από μια πρώτη ανάγνωση, όπως επιβεβαίωσε η Επιτροπή, η πρόταση δεν προβλέπει η επίλυση των διαφορών να μην γίνεται αποκλειστικά με βάση κριτήρια καθαρά αυστηρής νομιμότητας, αλλά επίσης, ενδεχομένως, σύμφωνα με κριτήρια ευθυδικίας («ex aequo et bono») - πράγμα ιδιαίτερα σημαντικό όταν επιδικάζονται ζητήματα μη χρηματικής φύσεως- και το γεγονός αυτό είναι σίγουρα λυπηρό. Προτείνεται να προβλέπεται η δυνατότητα αυτή, υπό τον όρο ότι αυτό θα εξηγείται στους διαδίκους εκ των προτέρων και πλήρως, και ως προς όλες τις συνέπειές της.

6.8.2 Σχετικά με τις διατάξεις της παραγράφου 3, επαναλαμβάνονται οι παρατηρήσεις που διατυπώνονται στο σημείο 6.2.3.

6.8.3 Όσον αφορά την παράγραφο 4, εξυπακούεται ότι το δικαστήριο θα πρέπει πάντοτε να επιδιώκει την επίτευξη διακανονισμού, συνεπώς, προτείνεται η διαγραφή της αρχικής φράσης «εφόσον το κρίνει σκόπιμο».

6.9 *Άρθρο 10 — Απόφαση*

6.9.1 Στο τέλος της παραγράφου 2, πέρα από την παρουσία των διαδίκων, πρέπει να προβλέπεται η περίπτωση όπου οι διάδικοι εκπροσωπούνται δεόντως, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2.

6.10 *Άρθρο 11 — Επίδοση εγγράφων*

6.10.1 Στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, προβλέπεται ότι, στην περίπτωση όπου «είναι γνωστή με βεβαιότητα η διεύθυνση του προσώπου στο οποίο απευθύνεται [το έγγραφο]», μπορούν να χρησιμοποιηθούν απλούστερα μέσα επίδοσης στους διαδίκους, όπως απλή επιστολή, τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

6.10.2 Η ΕΟΚΕ προειδοποιεί την Επιτροπή ότι η έκφραση «είναι γνωστή με βεβαιότητα η διεύθυνση του προσώπου στο οποίο απευθύνεται» είναι υπερβολικά ασαφής, γεγονός που μπορεί να δημιουργήσει καταστάσεις μεγάλης έλλειψης νομικής ασφάλειας, με σοβαρές επιπτώσεις για τους διαδίκους.

6.10.3 Σε διάφορα κράτη μέλη υφίσταται ο κανόνας της εκλογής κατοικίας, σύμφωνα με τον οποίο, εάν η επίδοση ή η κοινοποίηση γίνει στην κατοικία που έχει επιλεγεί από τα μέρη της σύμβασης, τεκμαίρεται ότι έχει παραληφθεί, χωρίς να είναι αναγκαία η απόδειξη παραλαβής. Εντούτοις, δεν φρονούμε ότι είναι επαρκής η εκλογή κατοικίας για να πληρούται η απαίτηση της «γνώσης μετά βεβαιότητος».

6.10.4 Η ΕΟΚΕ προτείνει, λοιπόν, σύμφωνα και με τα όσα με επιμονή είχε διατυπώσει στην προαναφερθείσα γνωμοδότησή της για το Πράσινο Βιβλίο, καθώς και στη γνωμοδότησή της για τη διαδικασία έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, να μην είναι δυνατή η χρήση τρόπων επίδοσης ή κοινοποίησης -όπως με το κοινό ταχυδρομείο- που δεν θα παρέχουν απόδειξη παραλαβής ή δεν θα επιτρέπουν την παροχή της από τα μέρη.

6.11 *Άρθρο 12 — Προθεσμίες*

6.11.1 Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, δεν είναι παραδεκτό, σε διαδικασία τέτοιας μορφής, να μπορεί το δικαστήριο να παρατείνει τις προθεσμίες αορίστως. Η ΕΟΚΕ προτείνει στην Επιτροπή να καθοριστεί οριακή προθεσμία για την παράταση της προθεσμίας, και να μπορεί να χρησιμοποιηθεί μία και μόνο φορά.

6.11.2 Απαράδεκτη είναι επίσης, κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, η πρόβλεψη της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού. Στην πραγματικότητα, καθώς είναι γνωστός ο τρόπος λειτουργίας των δικαστηρίων, για τα οποία, ενώ υφίστανται προθεσμίες, σπανίως υφίστανται κυρώσεις για την μη τήρησή τους, μια τέτοια ρύθμιση αποτελεί σχεδόν εγγύηση αποτυχίας της παρούσας διαδικασίας. Η ΕΟΚΕ παρακαλεί την Επιτροπή να διαγράψει την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

6.12 *Άρθρο 13 — Εκτελεστότητα της απόφασης*

6.12.1 Η ΕΟΚΕ ερωτά την Επιτροπή σχετικά με την ανάγκη πρόβλεψης ενδίκων μέσων σε τέτοιου είδους διαδικασία. Πράγματι, είτε η ανώτερη προβλεπόμενη αξία της παρούσας διαδικασίας θα είναι σημαντικά μεγαλύτερη από εκείνη που προτείνει η Επιτροπή, για παράδειγμα 5.000 ευρώ, οπότε και θα δικαιολογείται η ύπαρξη ενδίκων μέσων λόγω του ύψους της επίδικης αξίας, είτε, εάν η αξία είναι κατώτερη (έως 3.500 ευρώ, για παράδειγμα), δεν πρέπει να υπάρχουν ένδικα μέσα ([18]).

6.12.2 Είναι επίσης σημαντικό να γίνει σαφές ότι, όταν ελέγχεται η δυνατότητα ή μη άσκησης ενδίκων μέσων, γίνεται λόγος αποκλειστικά για τα λεγόμενα τακτικά ένδικα μέσα και όχι για τις καταστάσεις όπου η εθνική νομοθεσία όλων των χωρών προβλέπει τις περιπτώσεις αποφάσεων οι οποίες, λόγω της ύπαρξης ελαττωμάτων, επιδέχονται πάντοτε ένδικα μέσα, ανεξάρτητα από την αξία του επίδικου αντικειμένου.

6.12.3 Συνεπώς, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει την έκκληση προς την Επιτροπή να ορίσει μεγαλύτερο ανώτατο όριο, τουλάχιστον έως 5.000 ευρώ, για τις δίκες που καλύπτονται από την παρούσα διαδικασία. Εάν, ωστόσο, η Επιτροπή φρονεί ότι η αξία αυτή πρέπει να είναι ίση ή κατώτερη από 3.500 ευρώ, τότε δεν πρέπει να προβλέπει την ύπαρξη ενδίκων μέσων. Στην περίπτωση που θα οριστεί ανώτατο όριο ανώτερο των 3.500 ευρώ, τότε θα δικαιολογείται πλέον το παραδεκτό των ενδίκων μέσων, για τις διαφορές που θα αφορούν ποσά ανώτερα του ορίου αυτού.

6.12.4 Στην περίπτωση όπου θα προβλέπονται ένδικα μέσα, η ΕΟΚΕ επισύρει την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι θα πρέπει να προβλέπεται στο γράμμα του νόμου η δυνατότητα να παρέχει το δικαστήριο ανασταλτικό αποτέλεσμα επί της απόφασης, στην περίπτωση άσκησης προσφυγής, όταν από την άμεση εκτέλεση της απόφασης ενδέχεται να προκύψουν σοβαρές και αδικαιολόγητες ζημίες για τον ενάγοντα, ή όταν προκύπτει η μη χρησιμότητα της ίδιας της προσφυγής. Στις περιπτώσεις αυτές, για παράδειγμα, θα μπορούσε να απαιτείται η παροχή εγγύησης, ως προϋπόθεση για να έχει η προσφυγή ανασταλτικό αποτέλεσμα.

6.12.5 Τέλος, εάν γίνει δεκτή η δυνατότητα προσφυγής, θα πρέπει να καθίσταται σαφές ότι, κατ' εξαίρεση ως προς την απαλλαγή από την παρέμβαση δικηγόρου, που προβλέπεται στο άρθρο 8, θα εφαρμόζεται το ίδιο δικονομικό καθεστώς του εκάστοτε κράτους μέλους, όπου ειδικότερα υφίσταται η υποχρέωση σύμπραξης δικηγόρου σε περίπτωση προσφυγής.

6.13 *Άρθρο 14 — Έξοδα*

6.13.1 Οφείλουμε να τονίσουμε την ορθότητα των διατάξεων του παρόντος κανόνα σχετικά με τα έξοδα. Πρέπει, εντούτοις, να επισημάνουμε ότι η χρήση εννοιών αόριστων, υποκειμενικών και ασαφών, όπως «δίκαιο ή εύλογο» δεν συνάδει με το στόχο της «εναρμόνισης», καθώς εισάγει ένα στοιχείο στρέβλωσης σε έναν τομέα τόσο αποφασιστικό όπως τα έξοδα της δίκης.

6.13.2 Από την άλλη πλευρά, κρίνεται σκόπιμο, όπως προτάθηκε και για τη διαδικασία έκδοσης ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, να γίνεται εδώ ρητή αναφορά στην εφαρμογή, στις περιπτώσεις αυτές, των διατάξεων με τις οποίες μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο του εκάστοτε κράτους μέλους η Οδηγία 2003/8/ΕΚ, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με το ευεργέτημα πενίας ([19]).

6.13.3 Η ΕΟΚΕ φρονεί επίσης, με βάση τα προαναφερθέντα, ότι είναι αναγκαίο να προβλεφθεί υποχρέωση πρότερης ενημέρωσης των μερών όσον αφορά το καθεστώς των δαπανών και της επιστροφής (ή μη) των αμοιβών των δικηγόρων, σε σύγκριση με άλλες δικαστικές διαδικασίες που μπορούν ενδεχομένως να εφαρμοστούν, ούτως ώστε να παρέχεται στους διαδίκους πραγματική δυνατότητα επιλογής.

6.14 *Άρθρο 16 — Επανεξέταση της απόφασης*

6.14.1 Η ΕΟΚΕ επισύρει την προσοχή στο γεγονός ότι δεν προβλέπεται καμία προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος αυτού, δεδομένου ότι αόριστες διατυπώσεις του τύπου «εφόσον ενεργήσει με ταχύτητα» είναι απαράδεκτες. Κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, εάν το ζητούμενο είναι όντως να προφυλαχθεί η πραγματική άσκηση των μέσων άμυνας του εναγόμενου (από μη ορθή επίδοση του εντύπου, ή από αδυναμία λόγω ανωτέρας βίας χωρίς δική του υπαιτιότητα), με την επιφύλαξη της ταχύτητας που επιδιώκεται να διαπνέει αυτή τη μορφή διαδικασίας, ούτως ώστε να αποτρέπεται η πρακτική δράσεων παρεμπόδισης της επίδοσης ή παρελκυστικών χειρισμών, θα πρέπει να διευκρινιστεί, κατά τρόπο συγκεκριμένο, η προθεσμία εντός της οποίας ο εναγόμενος θα μπορεί να ζητήσει επανεξέταση της απόφασης.

6.15 *Συνημμένα έντυπα*

6.15.1 Ολόκληρο το προτεινόμενο σύστημα στηρίζεται στη χρήση εντύπων που απαρτίζουν τα παραρτήματα 1 έως 3 της υπό εξέταση πρότασης κανονισμού. Η αποτελεσματική λειτουργία της προτεινόμενης διαδικασίας εξαρτάται, επομένως, από την καταλληλότητα των εντύπων για τις λειτουργίες τις οποίες προορίζονται να επιτελέσουν.

6.15.2 Όσον αφορά τη χρήση των εντύπων για διασυνοριακές διαφορές, η ΕΟΚΕ έχει δικαιολογημένες αμφιβολίες ως προς την αποτελεσματικότητα και το εφαρμόσιμό τους.

([18]) Αυτό ισχύει ήδη σε διάφορα κράτη μέλη. Για παράδειγμα, στην Πορτογαλία, ο γενικός κανόνας είναι ότι για δίκες που αφορούν ποσά κατώτερα των 3.750 ευρώ δεν μπορεί να ασκηθεί έφεση.

([19]) ΕΕ L 26/41 της 31/01/2003.

6.15.3 Ας εξετάσουμε το ακόλουθο παράδειγμα: μια ιταλική επιχείρηση υποβάλλει αγωγή σε ιταλικό δικαστήριο έναντι πολωνού καταναλωτή. Σε ποια γλώσσα θα λάβει ο πολωνός καταναλωτής την κοινοποίηση και το αντίγραφο της αγωγής; Στα ιταλικά; Στα πολωνικά; Στην πρώτη περίπτωση, πώς εξασφαλίζεται ότι ο καταναλωτής κατανόησε το περιεχόμενο της κοινοποίησης κατά τρόπον ώστε να μπορεί να αποφασίσει εάν θα υποβάλει δήλωση υπεράσπισης; Στη δεύτερη περίπτωση, ποιος έχει την ευθύνη για τη μετάφραση της κοινοποίησης; Και ποιος αναλαμβάνει τις σχετικές δαπάνες;

6.15.4 Επιπροσθέτως, τα εν λόγω έντυπα προϋποθέτουν ότι ο ενάγων δεν πρέπει απλά να σημειώσει με Χ σε προκαθορισμένα πεδία, αλλά καλείται να συντάξει και κείμενο. Ποιος είναι υπεύθυνος για τη μετάφραση του κειμένου αυτού; Και ποιος πιστοποιεί την πιστότητα της μετάφρασης;

6.15.5 Ο Κανονισμός αριθ. 1348/2000, της 29/05/2000, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, δεν επιλύει τα προαναφερθέντα προβλήματα, δεδομένης της φύσης της υπό εξέταση διαδικασίας, που είναι ταχεία και κάπως ανεπίσημη.

6.15.6 Πράγματι, ακόμη κι εάν ο προαναφερόμενος υποθετικός πολωνός καταναλωτής λάβει την κοινοποίηση στη μητρική του γλώσσα, σε ποια γλώσσα θα απαντήσει; Ποιος θα μεταφράσει τα πολωνικά στα ιταλικά; Και σε ποια γλώσσα θα συντάξει την ανταγωγή του; Και πώς αυτή θα μεταφραστεί; Σε οποιαδήποτε από τις καταστάσεις αυτές, δημιουργούνται εμπόδια που θέτουν υπό αμφισβήτηση την ταχύτητα και το κόστος της διαδικασίας.

6.15.7 Επομένως, η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να διεξαγάγει προβληματισμό σχετικά με τον αποτελεσματικότερο τρόπο να διασφαλιστεί ότι οι στόχοι της ταχύτητας και του χαμηλού κόστους, καθώς και οι εγγυήσεις υπεράσπισης των διαδίκων δεν θα ζημιώνονται με τη χρήση των εντύπων για διασυνοριακές διαφορές.

6.15.8 Η ΕΟΚΕ φρονεί, επίσης, ότι όλα τα έντυπα είναι υπερβολικά περίπλοκα για να μπορούν να συμπληρωθούν από πρόσωπα χωρίς νομική κατάρτιση.

6.15.9 Πράγματι, όροι όπως «νόμιμο επιτόκιο», «% άνω του βασικού επιτοκίου της ΕΚΤ», «ακύρωση πώλησης», «εκπλήρωση υποχρεώσεων», «απόφαση ερήμην», «ανταγωγή», δεν είναι εύκολα κατανοητοί από αμαθείς περί των νομικών και, δεδομένου ότι η Επιτροπή προτείνει να μην είναι υποχρεωτική η σύμπραξη δικηγόρου για τη διαδικασία αυτή, καθίσταται αναγκαία η μέριμνα ώστε οι πραγματικοί χρήστες να κατανοούν και να δύνανται να συμπληρώσουν τα εν λόγω έντυπα.

6.15.10 Τέλος, δεδομένου ότι η δυνατότητα εκπροσώπησης των μερών από δικηγόρο ή από τρίτο πρόσωπο δεν αποκλείεται, θα έπρεπε να αναφέρεται ρητά στα έντυπα.

Βρυξέλλες, 14 Φεβρουαρίου 2006.

Η Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Anne-Marie SIGMUND